

4
opisthographus

397

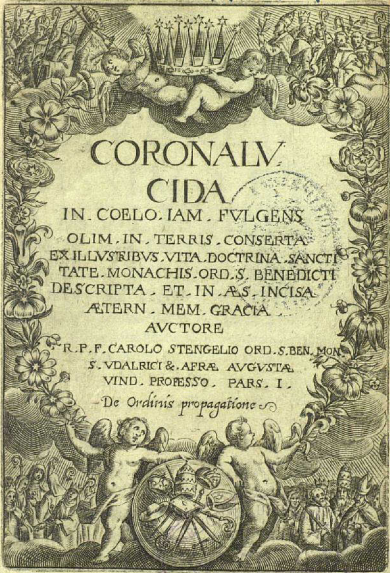
Isitikan	U	Isitikan
23	8	2
Sala	A	
Isitikan	3	
Tabla	397	
Isitikan		

u

397

No. 1
24-136

23
8-2
A
3
397

CORONALV CIDA

IN. COELO. IAM. FVLGENS
OLIM. IN. TERRIS. CONSERTA
EX ILLVSTRIBVS. VITA. DOCTRINA. SANCTI
TATE. MONACHIS. ORD. S. BENEDICTI
DESCRIPTA. ET. IN. A.S. INCISA
AETERN. MEM. GRACIA
AVCTORE

R. P. F. CAROLO STENGELIO ORD. S. BEN. MON.
S. VDALRICI & APRAE AVGVSTA
VIND. PROFESSO. PARS. I.

- De Ordinis propagatione -

REVEREN-
DISSIMO ET
AMPLISSIMO
IN CHRISTO PRÆ-
SVLI AC DOMINO D. AN-
TONIO, SS. THEOLOGIE DO-
ctori, S.^æ C.^æ M. ^{ti} à consilijs, & peril-
lustris Monasterij Cræmiphansenfis in Au-
stria superiore Archiabbari me-
ritissimo, &c.

F. CAROLVS STENGE-
LIVS, F. P.

RECTE QUIDEM ANI-
mo meo florentissimus rerum
Romanarum auctor Sallustius
scripsit: ^a Q. Maxumum,
P. Scipionem, præterea ciuitatis no-
stra præclaros viros solitos ita dicere:
cum maiorum imagines intuerentur,

a Præf.
bel. Iu-
gurt.

DEDICATIO.

vehementissimè sibi animum ad virtutem accendi. scilicèt non ceram illam, neq; figuram tantam vim in sese habere; sed memoriâ rerum gestarum eam flammam egregijs viris in pectore crescere, neq; prius sedari, quàm virtus eorum famam, atq; gloriam adæquauerit. Id ipsum ego, si rectè aduertim animum, mihi & alijs qui iuxta mecum in in ysdem castris religionis stipendia merèt, non vtile dumtaxat, sed planè necessarium factu esse iudicavi, ut scilicèt primos nostræ huius militia auctores & duces assiduâ mēte recolamus, ad eorum præclara facinora nostra facta componamus, quomodo illi hostes expugnârint, vicerint, prostrauerint, sedulo cogitemus. Quæ, iudicio meo, aut sola, aut rectissima ad victoriam atq; triumphum est via.

Sanè quidem cùm Imperatoris Aureliani vitam à Latinorum nemine adhuc scriptam audisset olim vir illustris Urb. Præf. Iunius Tiberianus, ilicò ingemuisse, magnòq; ac iusto animi dolore commotus hæc in verba prorupisse scribitur: b Ergò Therfiten, Sinonem, ceteraq; illa prodigia

DEDICATIO.

digia vetustatis, & nos benè scimus, & posteri frequētabunt: Diuum Aurelianum, clarissimum Principem; seuerissimum Imperatorem, per quem totus Romano nomini orbis est restitutus, posteri nescient? At quantò Aurelianus Therfite, Sinone, ceterisq; illis vetustatis prodigijs maior, & scitu lectuq; dignior, tanto, aut sexcenties potius millicuplo, & Aureliano, & Augusto, & Alexandro Magno, ceterisq; omnibus Gentilitatis prodigijs maior, & scitu lectuq; dignior cælitum omnium minimus. Illosigitur Gentiles benè sciemus & legemus nos Christiani, eosdemq; frequentabunt posteri, Diuos verò veros, clarissimos æternæ gloriæ Principes. sanctissimos ad sempiternam felicitatem Duces summos fidei vitæq; Christianæ, religiose atq; Monastica Imperatores ac Magistros, per quos totus ferè æternæ antea damnationi obnoxius, veræ numquamq; adimenda libertati restitutus orbis est, nescimus nos? nescient posteri? Deus, inquit ibat idem Tiberianus, auertat hanc amentiam. istaq; me res exstimulauit, ut præcipuos nostri BENEDICTINI ORDINIS

DINIS sanctos PONTIFICES, MARTYRES, EPISCOPOS, ABBATES, MONACHOS, eorumq; causa complures alios, qui in ysdem locis claruerunt, ipsaq; adeo Religionis Monastica prima velut incunabula, quibus ob temporum longinquitatem, & iniuriam offusa caligo maxima; collustrare oculis, & aliqua literarum, ordinisq; temporum, & testimoniorum luce conatus sim illustrare. Quid consecutus sim, iudicabunt alij: & quidem, ut moris est; peruarie: vocabuntq; hosce libellos aliqui aut Rhapsodiam, aut Centonem, me sane contra nihil eunte. Sunt enim & centum amplius Auctoribus contexti: & plures quam centum huius nostri Ordinis illustres qua sanctitate, qua doctrina Monachos complectuntur.

c Mart.
lib. 9.

o Maiores maiora sonent. mihi parua locuto

Sufficit, in laudem cedere cuncta Dei.

Sanctorum enim commemoratio, & depraedicatio in illum, a quo ut depraedicari queant, acceperunt; DEVS ipsum, bonorum fontem, Oceanumq; omnium redundat.

Scribendi autem rationem hanc tenere visum,

visum, ut quod alienis narrare verbis possem, id meis vel non omnino, vel non magis inquinarem: sed ipsorum, apud quos historiam inuenissem; & nomina ederem, & verba redderem. Non est quidem isto modo stylus vniusmodi & equabilis: sed ad narrationis veritatem, & rerum, que narrantur, examen multo videtur ea ratio accommodatior. Harum enim momenta quomodo expendantur, nisi qui & quales, a quibus ille manant, fontes cognoscantur? Eadem oratio longe aliam cum a praestantibus viris, alia cum ab obscuris ac vilibus hominibus profertur, vim habet, prout olim quidem dixit Euripides. d Laudo equidem & suspicio elegantem ac floridum scribendi nitorem in ijs, qui eum afferrunt: mihi tamen qualis qualis oratio si vera, grata est; ornatisima vero & cultisima, si falsa, displicet, Aiebat apud Tullium e C. Lucilius, se nec doctissimis, nec indoctissimis scribere. omnibus ego cum Apostolo f velim fieri oia: sed ita dumtaxat, ut ad quorundam palatum quaedam, ad aliorum, alia sint. Omnibus in omnibus, nemo vnus adhuc placuit: ne Theognideus quidem ille, qui, ut ab alio dictum, g

d in He-
cuba.

e Lib. 2.
de Orat.

f 1. Cor.
9.

g Theoc.
in Bat.

(;) 4 Nunc

DEDICATIO.

Nunc pluit, & claro nunc Iup-
piter æthere fulget.

Porro eiusmodi cognitio vindicat ab
oblutione magnos illos, summosq; viros, qui
secundum DEVM, maximorum plurimo-
rumq; honorum nobis auctores & conser-
uatores fuere. Attendite, inquit apud Pro-
phetam h Dominus, ad petram vnde ex-
cisi estis, & ad cauernam laci, de qua
præcisi estis. *Quanam* verò, è quâ excisi
Iudei petra? *Quæ* laci, è quâ præcisi, cauer-
na? Exponere dignatus est idem Dominus
verbis, quæ adherent proximè. Attendi-
te, inquit, ad Abraham Patrem vestrû,
& Saram, quæ peperit vos. Verè multa-
rum gentium pater, verusq; Nobis Abra-
ham est S. BENEDICTVS, qui tot spiri-
tuales filios peperit, enutriuit, & sacris in-
stitutionibus erudiuit, quot ex eiusdem Pa-
tris sanctissimo Ordine in Apothecis in rela-
ti, & sanctorum catalogo sunt ascripti; ex
quibus nò pauci plurimarum regionum po-
pulos peragrauerunt; & vel ad CHRIS-
TVM recens traduxerunt, vel iam olim
iraductos in eo confirmauerunt & perpolti-
uerunt: alij etiã eius fidem sanguine suo
consignauerunt. Verè

h Isa. 51.

DEDICATIO.

Verè itaq; Domina & Princeps, veraq;
Nobis Sara est numerosa illa tot Sanctorû,
vt primùm diximus, & infra suo loco dice-
tur, multitudo, quibus tam magna, felix,
& immarcesibilis, aternûmq; virens ac
fragens apud Deum & homines reposita
est CORONA.

Verè Petra, è quâ, sacris doctrina &
institutionis manibus, ac malleis excisi BE-
NEDICTINI sunt, est S. BENEDI-
CTVS, qui per discipulos, filios, imitatoresq;
suos S. MAVRVM, S. PLACIDVM,
& alios, tot filios CHRISTO IESV pepe-
rit, sanctissimam Religionem fundauit, ac
propagauit. Verè laci cauerna, è quâ sacris
beatissima doctrina lignib; effosita ac præci-
si Benedictini sunt, MONS CASINVS,
imò ipsa eiusdem S. P. BENEDICTI
Regula est, quæ insignes in tot regiones fi-
dei Magistros ablegauit, diuinam sanctæ
regularis institutionis normam tradidit,
tot Pontifices, Cardinales, Archiepiscopos,
Episcopos, Abbates creauit, summâq; pote-
state ac dignitate ad hæc usq; nostra tēpora
ornauit & amplificauit. Valet verò hæc ad
Abrahamos & Sargas nostras, ad petras &
(:) < cauer-

DEDICATIO.

cauernas nostras attentio diligensſſy, conſideratio, & ad ipſius DEI Opt. Max. & ad Sanctorum eius gratiſſimam, debitiſſimamq; memoriam, laudem & gloriã. Meminiſſe, aiebat apud Platonem Phædo, i Socratis, ſiue ipſe loquar, ſiue loquentes alios audiam, mihi ſemper omniũ eſt dulciſſimum. Ad Chriſtiane verò ſanctitatis, ac perfectiſſimæ viuendi normæ doctorem, propagatorem, & Confefſorem ſanctiſſimum quis & quid Socrates? Refert Auunculum ſuum Plinium ſecundum Cæcilius Plinius^s ſomnio monitum, bella, quæ cum Germanis geſſere Romani, libris viginti collegiſſe. Altitit enim, ait, ei quicquid Drufi Neronis effigies, qui Germania latiffimè victor, ibi periit. Commendabat memoriam ſuam, orabatq; vt ſe ab iniuriã obliuioniſ aſſereret. Nos verò non ſomnium, non inane ludibrij nocturni ſpectrum, vt Druſi; ſed reſtatio, ſanctiſſimus Prophetæ. & per hũc ipſum Prophetam Dominus admonet, vt eorum, quos multo quàm Druſum maiores, non in Germania ſolum, ſed vniuerſo benè Chriſtiano orbe laurea, triumphiq; nobilitat; me-

i In Phædone.

i Epist. ad Marcum.

DEDICATIO.

meritimus, in eos intueamur, ad eos mentem, animumq; prout paulo antè didimus; aduertamus. Abſit nos ſuperet Plinius; abſit adeo ſomniculoſi deſideſq; ſimus, vt il- lum quidem ſomniantem ad magnam ope- roſamq; ſcriptionem nocturna exſuscitet effigies; nos prudentes ac vigilantes maxi- morum à Diuis illis acceptorum memoria beneficiorum illuſtriſſima, quam à ſummo Rege conſecuti iam ſunt, gloria & dignitas, Regis ipſius veriſſima, grauiſſimaq; adhor- tatio non ad ſacillimam incundiſſimamq; illorum recordationem exiſtimulet! Ex eà porrò recordatione in nobis exiſtit ſanctus ſanctiſſimæ illius viuendi norma, quæ illi nos olim præceſſerunt, & verbo ſcriptoq; docuerunt; amor ac ſtudium. His porrò bonorum ſanctorumq; in iſdem ſanctis morũ imitatio, contrariorumq; deteſtatio & fuga innitur. Hoc, ait hiſtoricorum apud Latinos princeps, i eſt præcipuè in cognitione rerum ſalubre ac frugiferũ, omnis te exempli documenta in illuſtri poſita monumento intueri: inde tibi, tuæq; Reipub. quod imitère capi- as: indæ factum incæptu, factum exi-

i Linius lib. 1.

DEDICATIO.

tu quod vites. *Vt verò & eorum retinere feruorem, & vitæ ingredi vestigia commodius constantiusq; possimus, ad eorum operam ac preces rogandas accenditur hinc animus.* Non sanè parùm fructuosa, inquit S. Bernardus, ^m inuenitur memoria festiua sanctorum, languorem, teporem, erroremq; depellens, cùm eorum intercessione iuuetur infirmitas nostra, cõsideratione beatitudinis excitetur negligentia nostra: ignorantia quoq; nostra ipsorum erudiatur exemplis.

Hiscæ de causis ego de veteri Ordinis nostri splendore, ac pietate maiorum, sæpe numero apud me serio cogitans, cùm tam multa ignorari à plurimis, aut etiam oblivionis vndis spontè dari cernerem; audebo dicere, intimo quodam animi sensu permotus sum: meq; exinde recordatione præteriti temporis excitare, & eiusdem pristini feruoris calore quodam abdito accendere sustinui; si qua fortè scintilla erumperet, & ignem hunc, qui in seniorum & antecessorum nostrorum pectoribus implicatus mirabiliter exarsit, ppitio numine resuscitaret.

Istâ quidem animo agitabam; & aurè

mibi

DEDICATIO.

mibi vellebat, nō solida cogitatio, vt id ab æquis sperare, apud iniquos etiam conari auderem. Et si non ijs me ceruicibus esse rebar, vt in hac perenni religionis occupatione, imò in hac temporum & iudiciorum iniquitate, æquè omnibus laborez hunc approbare possem meum.

Ergò vel secundarum partium operam imponi mihi passus sum, vt qui historiam diffusam haud possem, antiquitatum quædam condimenta historia permista darem.

In eo toto quidquid est operæ positum, aut laboris impensum, id omne nomini Tuo Amplissimo REVERENDISSIME ARCHIMANDRITA nuncupandum esse censui, multis de causis, quas hic enarrare nihil attinet.

Ego sanè, cùm Te numquam essem allocutus, numquam vidissem, tamen aliquos ab hinc annis (tanta vis est etiã apud alienos ignotosq; homines vera solidæq; virtutis) cum egregios viros, qui Te non de facie solum, verum etiam è sermone familiariq; consuetudine optimè nouerant, omnia de Te summa prædicantes audirem, studio Tui sum incensus incredibili. nec meam deinde obser-

DEDICATIO.

obseruantiam dies exstinguit, aut imminuit, sed auxit potius, ad summumq; perduxit. Exinde ergo nihil habui antiquius, nihil expectaui magis, aut obseruaui, diligentius, quam ut hec ad Te amandum, colendumq; animi mei propensio aliquo Tibi non vulgari pateret officio. Ad id mouebar Tuis prestantissimis actionibus, hominumq; constanti sermone, omnia, ut dixi, de Te summa predicantium, & vna voce contestantium Te aliquoties Legatum Cesarem ad magnos etiam Principes extitisse, atq; ea pietatis sapientie, fortitudinis, liberalitatis, comitatis, doctrine etiam & ingenij laude, non solum legationis verum etiam toto regiminis Abbatialis tempore floruisse, ut vna esset omnium vox, ad ea negocia tot periculis obnoxia, totq; difficultatibus implicata nullum a S. Cesareâ Maiestate mitri hominem aptiorem, aut constitui potuisse Abbatem prudentiorem.

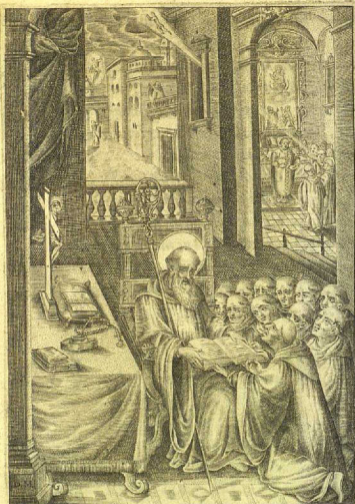
Hec ego cum audirem, incitabar studio mea Tibi singularis erga Te obseruantia declaranda; quod nunc reipsa ostendere conor, dum opus hoc industria nostrae, approbante Deo, quo nihil abnuente perficitur, cum Tui nomi-

DEDICATIO.

nomini inscriptione diuulgo. In quo colligendo quantum opera, studijq; posuerim, mihi ipse sum testis; quantum autem profecerim, & Tu, & alij iudicabunt. Tibi quidem, si consequar, ut nostra diligentia probetur, sane meos labores, non exiguo compensatos esse fructu existimabo.

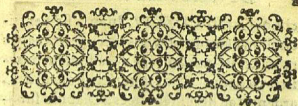
DEVS Opt. Max. Ecclesiae suae illis in locis & syluescenti & laboranti Te multos annos sospitet, & incolumem tueatur, omniumq; bonorum genere magis ac magis augeat.

Augustae Vindelicorum, & Canobis nostro SS. V DALRICI & AFR. & Cal. Sept. A. G. M. DC. XXI.

S. BENEDICTVS PATRIARCHA MONACHORVM.

Hic Monachorum disciplinam in Occidente penè collapsam restituit, ac mensura propagauit, nam eximie apud Sublacum XII. Monasterio, mox ab illi, cuius regulari Monachorum, quam secum sibi attulisset, monastica circumscriptione populo clariorum. Anno XII. Kai. Idus. Ac postea illi, et

CAP. I.

DE S. P. N. BE-
NEDICTO, E-
IVSDEMQUE ORDI-
NIS FVNDATIONE

& prærogati-
uis.

BENEDICTVS

S. Benedicti
origines
& patria.

Nursiæ nobili genere
ortus. Patre Eupro-
prio matre, Abundantiâ eo-
dem partu cum sorore S. Scholasticâ editus,
anno Christi CDLXXX. Simplicij Papæ
XIII. Zenonis Imp. VII. Odoâcris Ariani
Italiæ Regis V. Basilio Iun. Coss. Romæ li-
beralibus disciplinis eruditus, vt totum se
IESV CHRISTO daret, ad eum locum,
qui Sublacus dicitur, in altissimam spelun-
cam penetrauit, anno ætatis suæ quarto de-

A

cimo,

Degit in
eremo.

Vincit li-
bidinem.

Vitrum
venena-
tum cru-
cis signo
frangit

12. Mo-
nasteria
construit.

Cassinum
venit.

Futura
prædicat.

cimo, Christi CDXCIV. In quâ sic per tri-
ennium delituit, vt vnus id sciret Romanus
monachus, quo ad vitæ necessitatem mini-
stro vtebatur. Dum igitur ei quodam die,
ardentes ad libidinem faces à Diabolo subij-
cerentur, se in vepribus tamdiu volutauit,
dum lacerato corpore, voluptatis sensus
dolore opprimeretur. Sed iam erumpente
ex illis latebris famâ eius sanctitatis, quidam
monachi se illi instituendos tradiderunt:
quorum viuendi licentia eum eius obiurga-
tiones ferre non posset; venenum in portio-
ne dare constituunt. Verum poculum ei
præbentibus, crucis signo vas confregit, ac
relictio monasterio in solitudinem se rece-
pit.

Sed cum multi ad eum quotidie discipuli
conuenirent, duodecim monasteria ædifi-
cauit, eaq; sanctissimis legibus communi-
uit. Postea anno Domini DXXVIII. vel
(vt alij) DXXIX. Cassinum migravit, vbi
simulacrum Apollinis, qui adhuc ibi cole-
batur, comminuit, aram euertit, & lucos
succendit, ibiq; S. Martini sacellum, & S.
Ioannis ædiculam extruxit: oppidanos au-
tem, & incolas Christianis præceptis im-
buit. Quare augebatur in dies magis diui-
nâ graciâ BENEDICTVS, vt etiam pro-
pheticis spiritu ventura prædiceret. Quod

vbi

vbi accepit Totila Gothorum rex, explora-
turus an re ita esset, spatharium suum regio
ornatu & comitatu præmittit, qui se regem
simularet. Quem vt ille vidit, depone, in-
quit, fili, depone quod geris, nam tuum
non est. Totilæ verò prædixit aduentum
eius in Urbem, maris transmissionem, &
post nouem annos mortem.

Aliquot mensibus, antequam è vitâ mi-
graret, præmonuit discipulos, quo die esset
morigerus: ac sepulcrum, in quo suum cor-
pus condi vellet, sex diebus antequam eò
inferretur, aperiri iussit: sextoq; die deferri
vult in Ecclesiam: vbi sumptâ Euchari-
stia sublatis in cælum oculis orans, inter
manus discipulorum efflauit animam: quam
duo monachi euntem in cælum viderunt,
pallio ornatam pretiosissimo, circum eam
fulgentibus lampadibus, & clarissimâ &
grauissimâ specie virum stantem supra ca-
put ipsius dicentem audiuerunt: Hæc est
via qua dilectus Domini BENEDI-
CTVS in cælum ascendit. Migravit à
sæculo anno ætatis LXII. Christi DXLII.
vel vt alij DXLIII. Bar. ad DXLIV. super-
fuisse probat. die XII. Kal. April.

Dictam verò viam S. BERNARDVS
nil aliud esse ait, quàm vitæ formulam ab

Transit è
vitâ.

Hom.
Ecce nos

DE PROPAGATIONE

reliqui.
m. m.

eo institutam, quam ut ille seruans ascendisset in cælum, sic omnes, qui eum sequerentur. *Neg, enim, inquit, venire in dubium aliquatenus potest, quin omnino sacer sit modus conuersationis, & diuinâ magis inspiratione atq; consilio, quam humanâ prudentiâ vel adinventione formatus: quo nimirum tantam in vitâ gratiam sanctitatis, tantam post obitum gloriam felicitatis idem BENEDICTVS obtinuit.* Quamuis enim S. BENEDICTVS ea quæ alijs seruandâ præscripsit, ex veterum Patrum ac seniorum (quorum plurimum extabant scripto mandata præclarissima vitæ monasticæ benè institutæ exempla) verbis factisq; selegerit & aggregauerit, ut ipse clarissimè testatur regulæ cap. 73. & vltimo; tamen iure optimo asserere possumus eum D. BERNARDO, eiusdem sacram institutionem ad Spiritus sancti magisterium esse referendam: qui vbi magister est, facile & securè discitur quod docetur. Id ne cuiquam incredibile aut insolens videatur, cogitet plures alios sanctitate claros viros, diuinitus doctrinam suam assecutos: & inter ceteros Angelicum illum Doctorem D. Thomam Aquinatem affirmare solitum, se quicquid sciret, non tam studio aut labore suo peperisse, quam diuinitus traditum accepisse. Et de mellifluo Doctore S. BERNARDO in literas relatum

S. Benedi-
cti & Spi-
ritus san-
cti insti-
tutu suam
scripsit
Regulam.

Probatur
exemplis.

relatum est, quòd quidquid in scripturis va-
let, quidquid in eis spiritualiter sentit, maximè
in syluis & in agris meditando & orando se con-
fiteretur accepisse, & in hoc nullos se aliquando
magistros habuisse nisi quercus & fagos, ioco illo
suo gratiose inter amicos dicere solet. Ita etiam
D. BENEDICTVM à Spiritu sancto fuisse
edoctum dubitari vix potest; nam quomo-
do alioqui voluisset, DEVS eum, ad alios
spirituali doctrinâ imbuendos impellere, &
virtutum magistrum fieri, ipsiusq; vitam in
exemplum hominibus demonstrare, ut loquitur
verè Magnus ille GREGORIUS, nisi
eum priùs ipse instruxisset, & internâ luce
illustrasset? Ut omittam, quod ablatio illius
libidinosi incendij, per quam, ut significat
idem GREGORIUS, aptus est redditus
ad aliorum regimen & instructionem, id
quod asserimus, satis demonstret.

Sanè à lege non constringitur sancti Spi-
ritus donum. Vt si quidem recta conuersationis
est, ut præesse non audeat, qui subesse non didi-
cerit: Nec obedienciam subiectis imperet, quam
Prelatis non nouit exhibere. Sed tamen sunt
nonnulli, qui ita per magisterium Spiritus in-
trinsecus docentur, ut etsi eis exterius humani
magisterij disciplina desit, magisterij intimi
censura non desit. Quorum tamen libertas vi-
de ab infirmis in exemplum non est trahenda. ne

b In Vita
operibus
eius præ-
fixâ.Item ratè
onibus.c Dialog.
lib. 2. c. 1.
& a.d S. Greg.
lib. 1.
Dial. c. 10.ratis
omibus
all. exp. d.
-p. 1. 101
-101. 101

dum se quisq; similiter sancto Spiritu impletum presumit, discipulus hominis esse despicit, & magister erroris fiat. Mens autem que diuino Spiritu impletur, habet euidentissima signa sua, virtutes scilicet, & humilitatem; quæ se vtraq; perfecte in vnâ mente conueniunt, liquet quod de presentia sancti Spiritus testimonium ferat. Euidentiſſima autem isthæc signa; virtutes scilicet miraculorum, siue etiam bonorum operum & eis coniunctam, humilitatem, in vnâ mente S. BENEDICTI conuenisse satis testatum reliquit sæpè dictus S. GREGORIUS toto libro 2. Dialogorum.

Scriptis itaq; S. BENEDICTVS Regulam, quæ adhuc extat & viget tantâ sapientiâ, vt in eius laudem, verè eam GREGORIUS dixerit, & discretione præcipuam, sermone luculentam; Eamq; non tantum suis discipulis & fratribus, quos congregauerat in Sublacensi illâ solitudine, & monte Cassino; verùm etiam multis millibus Monachorum (vt postea demonstrabitur) in varijs prouincijs degentibus, in quas per discipulos suos varias colonias deduxit, obseruandam tradidit. Fundauit autem ordinem suum eo tempore (quâ in re summa DEI in consulendo suæ Ecclesiæ innotuit prouidentia) quo Italia, Gallia, Hispania, atque Africa

Africa à Gothis, & Vuandalis hæreticis Arrianis possidebantur, Oriensq; penè totus esset infectus hæreticis: in tam terrâ noctis obscuritate, densâq; caligine eiusmodi claritudo lucis effulsit, sanctus videlicet BENEDICTVS, quâ vniuersus Catholicus orbis illustraretur.

Vt verò S. BENEDICTVS ordinem à se fundatum, & regularem obseruantiam propagaret, & vbiq; extenderet, diuina reuelatione admonitum, fuisse possumus intelligere ex prologo vitæ S. MAURI, in quo refert B. FAVSTVS, DEVM, cum destructionem monasterij Callinensis (de qua S. GREGORIUS) D. BENEDICTO reuelasset, eidem etiam prædixisse, locum eundem in pristinam & ampliorem etiam dignitatem restituendum, alijsq; nationibus lucem eius religionis præbendam esse: ac præterea eidem D. BENEDICTO iussisse, vt confestum, atq; super eo negotio expeteretur, ad amplificandum ordinem destineret, quos in congregatione suâ haberet, probatissimos: eo verò diuino responso illum redditum certiore, mox misisse MAVRVM in Gallias.

Accessit aliud oraculum sanè celeberrimum, quod diuinitus ad S. BENEDICTVM

Laus Regulæ S. Benedicti. e Lib. 2. dial. cap. 26.

Ordinis fundatio

Lege Baron An. mal. tom.

6. anno 494.

Eiusdem propagatio ex diuina reuelatione.

f. 2. Dial. 17.

Refert
Arnol.
V'ion.
Ligns Vi-
ta lib. 1.
c. 1.
Item præ
rogatiua.

CTVM factum fuisse perhibetur, ex moni-
mentis Monasterij infulæ Lirinensis. §

I. Quòd ordo suus uidelicet, usque in
finem mundi stabit.

II. Quòd in eius fine, pro Ecclesiâ Ro-
manâ stabit fidelissimè, & plurimos in fide
confortabit.

III. Quòd nullus in eo morietur, nisi in
statu salutis. Et si malè incipiet viuere, &
non desistet, vel confunderetur, vel ab ordine
eicietur, vel per se egredietur.

IV. Quòd omnis qui Ordinem suum per-
sequetur, nisi respiscat, vita sibi abbreviabi-
tur, vel malâ morte morietur.

V. Quòd omnes qui Ordinem suum di-
ligent, bonum finem habebunt.

Ne verò hoc Oraculum cuiquam inso-
lens aut incredibile videatur, cogitet simile,
& geminum omninò quid de S. FRANCIS-
CO legi quod propterea huc adscribere
non pigebit.

Refert Dominus GREGORIUS Papa
IX. se audiuisse à B. FRANCISCO, dum vi-
ueret, ipsum sanctum à Domino DEO tria
Priuilegia obtinuisse.

1. Quòd quantò plures Fratres essent in
Ordine, & eorum numerus augetetur, tan-
tò abundantius eis prouideretur.

2. Quòd nullus in habitu posset malè mo-

h. Ex lib.
Reg 8
Francisci
Capuccin.
Simile de
S. Fran-
cisco.

ri; intellige sanè, uidelicet dummodò vita sit
conformis habitui, quoad Fratres; & deuo-
tio recta & compuncta quoad seculares.

3. Quòd quisquis Ordinem suum perse-
queretur, grauius à Domino puniretur, &
dies suos in breui & malè finiret.

Item dicit B. FRANCISCVS tria in-
ter alia se habuisse priuilegia à Seraph, sibi in
monte Aluerniæ apparente, tempore sti-
gmatizationis suæ.

1. Quòd professio Fratrum suorum, siue
ordo suus durabit vsq; in diem Iudicij.

2. Quòd nullus volens in Ordine malè
uiuere, poterit ibi diu perseuerare.

3. Quòd quicumq; ex corde diligeret Or-
dinem suum (quantumcumq; sit peccator)
misericordiam à Domino consequetur pæ-
nitendo. Hæc ibi. De præstantia verò no-
stri Ordinis, iuuat subiicere, quæ HILDE-
GARDIS insigni sanctitate Virgo, simul &
vates diuino afflata spiritu fundebat, ita e-
nim inquit; *Prima lux diei fidelis verba* i Lib. 2
Apostolica doctrine designat; aurora initium Visione 5.
huius conuersationis, quæ primum in solitudi-
ne, & inspeluncis post illam beatam doctrinam
germinauit, demonstrat; Sol autem discretam
& benè dispositam viam in seruo meo BENE-
DICTO declarat, quem ego per ardentem ignem
traduxi, docens eum in vestitu conuersationis
A 5 sue

& Benedi-
dictus al-
ter Moyses.

suæ incarnationem Filij mei colere, & in abno-
gatione voluntatis suæ passionem illius imitari; quia ipse BENEDICTVS est, quasi aliter
MOSES in lapideo foramine iacens, & cor-
pus suum in multa asperitate ob amorem vitæ
crucians & constringens; quemadmodum et-
iam primus MOSES in lapideis tabulis ex
precepto meo, asperam & duram legem scri-
bens, Indæis dedit; sed ut filius meus eandem
legem per dulcedinem Euangely perforauit; sic
etiam BENEDICTVS famulus meus pro-
positum huius ordinis, quod ante ipsum diuer-
sissima conuersatio fuit, per dulcedinem inspi-
rationis Spiritus sancti discretam & planam
viam fecit: ac per hoc plurimam cohortem suæ
Religionis collegit; ut etiam Filius meus per
suauitatem odoris sui Christianorum populum
sibi coadunauit. In explicatione etiam Re-
gulæ eiusdem S. BENEDICTI suæ huius
sententiæ non immemor, HILDEGARDIS ait: Ante tempora beati Patris huius
BENEDICTI nulla certa Regula confirmati
monachi, diuersa incertitudine, & instabilitate,
hac & illac vagabantur, certo magisterio &
certa locutione carentes. Quapropter ipse vitia
instabilitatis morum illorum describens, ut vita
eorum à fidelibus Monachis deueniret maner.
Hæc S. HILDEGARDIS, cuius scripta diuino dictante spiritu, cum literarum
ignara

ignara esset, EVGENIVS III. Papa k (a-
gente S. BERNARDO Abbate Clareual-
lenfi) Anno Christi MCXLVIII in Con-
cilio Treurenfi, Apostolica auctoritate,
approbavit; nomenq; præclarum in Ro-
mano sanctorum Martyrologio & gloriose
conscriptum, Ecclesia Catholica veneratur.
Sed & centum ferè ante, HILDEGARDIS
annis, GOFFRIDVS Vindecinen-
sis Abbas, S. R. E. Cardinalis, sic item locu-
tus est: m Fuerunt namq; ante S. BENE-
DICTVM Abbates, & Abbatum Institutio-
nes, sicut ante CHRISTVM Legislator. existi-
tit Moyses. Bonam siquidem & sanctam Iu-
daico populo Moyses attulit Legem, sed CHRIS-
TVS Christiano populo contulit meliorem.
Ita SS. Viri illius temporis secundam datam
sibi à DEO gratiam, Monachorum Leges
statuerunt; sed Pater ac Legislator postea BE-
NEDICTVS, sicut à DEO maiorem gratiam
percepit, ita meliorem Legem instituit.
Nam quidquid illi minus, vel amplius facien-
dum prædixerunt, vel fieri permiserunt, ipse
post illos correxit. Et ne plures commemo-
rem, agmen hoc claudat Honorius Augu-
stodunensis ita scribens: n BENEDI-
CTVS Abbas Monasterij Casinensis scripsit
Regulam monachorum, per totum mundum
promulgatam. Id ipsum veritate constare,
nos

k Theo-
dor Abb.
Vit. S.
Hildeg.
lib. 1. c. 2.
ap. Sur.
tom 5.
l. 15. Col.
Octob.

m Ser. de
S. Bened.

n De illa
Ar. Eccles.
scripta.

Propo-
tio argu-
menti.

nos toto hoc syntagmate illustrioribus quibusdam historiis illustrabimus. Sed prius de perfectione & eminentia Regulæ & Religionis S. BENEDICTI quædam præfabimur, quæ non volumus intelligi strictè de nostro seculo, & mitigatione rigoris (quandoquidem Monachi iam multas consequuti sunt dispensationes, tam circa ieiunia Regularia, quam abstinenciam carnis & alias austeritates) sed de primaria institutione, & strictissima SS. PP. nostrorum obseruatione, citra vilius tamen offensionem, aut saltem minimam derogationem.

CAP.

CAP. II.

DE PERFECTIONE AC
EMINENTIA RE-
GVLÆ ET RELI-
gionis Benedicti-
næ.

DE ò vnicuique pulchrum, ac excellens suum institutum videtur, vt omnibus alijs præferendum meritò censeat. In quo, de propria facultate & instituto, à nobis lato iudicio nescio quid proprietatis ac philantia latet: nam, dum de professione propria, quis gloriatur, in sui laudem ac commendationem, suæ artis gloriam retorquet.

Idem quoque in suscipiendis religiosæ vitæ institutis plerumq; accidere videmus, vt quisque quod sibi magis accommodatum videtur, id solum vt præstantissimum iactet cetera

cetera